

Postbus 55
8200 AB Lelystad

Telefoon
(0320)-265265
Fax
(0320)-265260
E-mail
provincie@Flevoland.nl
Website
www.flevoland.nl

Coöperatieve Producentenorganisatie Nederlandse
Vissersbond U.A.

Postbus 64
8300 AB EMMELOORD

Verzenddatum
13 juni 2016

Bijlagen
5

Uw kenmerk

Ons kenmerk
1923205

Onderwerp

Natuurbeschermingswet: vergunning voor de beroepsvisserij met
staande netten in het Markermeer-IJmeer

Geachte

Op 14 maart 2016 hebben wij uw aanvraag voor het verlengen van uw Natuurbeschermingswet-
vergunning ontvangen. Per 15 maart 2016 is uw vergunning (d.d. 26 juni 2015, kenmerk 1758532)
echter komen te vervallen. Om toch zo goed mogelijk aan uw verzoek te voldoen hebben wij het
volledige besluit van vorig jaar opnieuw vastgesteld zonder wijzigingen. Overigens heeft dit besluit
geen betrekking op wolhandkrabvisserij met verlaagd stand want.

Bijgevoegd treft u ons besluit aan.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Flevoland,
de secretaris, de voorzitter,

Mr. Drs. T. van der Wal

L. Verbeek

Inlichtingen bij
N. Bolt

Doorkiesnummer
0320-265778

Bezoekadres
Visarenddreef 1
Lelystad

*Bij het provinciehuis is het aantal parkeerplaatsen voor bezoekers (ingang Visarenddreef) beperkt. In de omgeving van het provinciehuis bevindt
zich een aantal parkeergarages. Vanwege de ligging naast het NS-station is het provinciehuis uitstekend bereikbaar met het openbaar vervoer.
Meer informatie over de bereikbaarheid vindt u op onze website www.flevoland.nl.*

Besluit van GEDEPUTEERDE STATEN VAN FLEVOLAND op een verzoek voor een vergunning op grond van artikel 19d Natuurbeschermingswet.

Inhoudsopgave

- A. Onderwerp aanvraag
- B. Wettelijk kader Natuurbeschermingswet
- C. Procedure
- D. Inhoudelijke beoordeling
- E. Kennisgeving en afschriften
- F. Besluit
- G. Bezwaarprocedure
- H. Ondertekening

Bijlage 1: Lijst met beroepsvissers en bootnummers

Bijlage 2: Kaart Habitatrictlijngebied Gouwzee

Bijlage 3: Kaart Habitatrictlijngebied Kustzone Muiden

Bijlage 4: Kaart zone staand want gebied Houtribdijk

Bijlage 5: Informatieblad bezwaarprocedure Gedeputeerde Staten van Flevoland

A. Onderwerp aanvraag

Op 14 maart 2016 heeft de Coöperatieve Producentenorganisatie Nederlandse Vissersbond U.A. (hierna de Vissersbond), namens haar leden, de beroepsvissers, een aanvraag ingediend voor het verlengen van de Natuurbeschermingswetvergunning (d.d. 26 juni 2015, kenmerk 1758532). Per 15 maart 2016 is de vergunning van 26 juni 2015, kenmerk 1758532, komen te vervallen. Om tegemoet te komen aan uw verzoek wordt het volledige besluit van vorig jaar opnieuw vastgesteld zonder wijzigingen. Overigens heeft dit besluit geen betrekking op wolhandkrabvisserij met verlaagd staand want. De aanvraag betreft de beroepsmatige visserij met staande netten op het Markermeer-IJmeer. De gekozen aanvraagconstructie houdt in dat de Vissersbond de beroepsvissers vertegenwoordigt als gemachtigde en dat de beroepsvissers de houders van deze vergunning zijn. In bijlage 1 wordt een overzicht gegeven van de beroepsvissers in het IJsselmeergebied (IJsselmeer, Markermeer en IJmeer). Het gaat om 73 beroepsvissers (vergunninghouders) die in het Markermeer-IJmeer met staande netten op baars, snoekbaars, brasem en blankvoorn vissen. Zij zijn allen aangesloten bij de Vissersbond. Meerdere vissers kunnen van een vissersboot gebruik maken. Voor de beroepsvisserij met staande netten is tevens een visvergunning nodig van het ministerie van EZ. Deze vergunningen worden gebaseerd op het Masterplan Toekomst IJsselmeer, het voorstel van staatssecretaris Dijkema van 3 juni 2014 en het IMARES rapport. De voorwaarden en beperkingen uit de visvergunning vormen het kader van de viscapaciteit. Als concrete afslanking van de visserij met staande netten is ons aanvullend, in de vorm van een verslag van afspraken die gemaakt zijn in een bestuurlijk overleg onder leiding van staatssecretaris Dijkema, bekend geworden dat de beroepsvissers veel beperkter mogelijkheden krijgen deze vorm van visserij uit te voeren, omdat de volgende reductie in capaciteit zal worden doorgevoerd:

Snoekbaars Reductie Staand Want 85% a

Baars Reductie Staand Want 85% a

Brasem Reductie Staand Want 85% a

- a) Reductie van het toegestane aantal netten van het type staand want met het opgenomen percentage. Het totaal in eigendom zijnde (100%) en toegestaan aantal dat in gebruik mag zijn (15%) wordt door het ministerie op alle vergunningen die worden verstrekt uit hoofde van de Visserijwet aangegeven per visser.

B. Procedure

De vergunningaanvraag is op 14 maart 2016 ontvangen. Op 21 maart 2016 is een ontvangstbevestiging verstuurd en op 31 maart een nadere toelichting op de ontvangstbevestiging.

Er zijn geen verzoeken om zienswijzen verstuurd omdat de vergunning niet is gewijzigd ten opzichte van vorig jaar.

C. Wettelijk kader Natuurbeschermingswet

Het gebied Markermeer en IJmeer is op 23 december 2009, onder artikel 10A Nbwet (kenmerk PDN/2009-072), definitief aangewezen als speciale beschermingszone (VR en HR) voor het volgende habitattype en de volgende soorten:

Habitattype:

H3140 Kranswierwateren.

Habitatrichtlijnsoorten:

Rivierdonderpad en Meervleermuis.

Broedvogels:

Aalscholver en Visdief.

Niet-broedvogels:

Fuut, Aalscholver, Lepelaar, Grauwe gans, Brandgans, Smient, Krakeend, Slobeend, Krooneend, Tafeleend, Kuifeend, Topper, Brilduiker, Nonnetje, Grote zaagbek, Meerkoet, Dwergmeeuw en Zwarte stern.

Artikel 19d, lid 1 Nbwet geeft aan dat het verboden is zonder vergunning projecten of andere handelingen te realiseren die de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren of een significant verstoring effect kunnen hebben op soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Momenteel maken GS bij toetsing voor het gebied Markermeer en IJmeer gebruik van het definitieve aanwijzingsbesluit Natura 2000 en het doelendocument die het ministerie van EZ beschikbaar heeft gesteld. Daarnaast wordt getoetst aan aanwijzingsbesluiten tot staats- of beschermd natuurmonument en worden aanvullende informatiebronnen over actuele natuurwaarden gebruikt.

D. Inhoudelijke beoordeling

Bij de beoordeling van de aanvraag is de volgende informatie betrokken:

- Experiment met jonen bij de visserij met staande netten op het IJsselmeer-Markermeer, Klinge, Min. v. LNV, juni 2004;
- Voor vogels en vissen, bepaling van de omvang van de vogelsterfte in de staande nettensvisserij in 2002-2003, uitvoering van experimenten met alternatieve visserijtechnieken en evaluatie van maatregelen voor het seizoen 2004-2004, Klinge, Min. v. LNV, augustus 2003;
- Voor vogels en vissen, onderzoek naar vermindering van de bijvangst van watervogels in de staande netten en verbetering van de visstand en visserij in het IJsselmeer-Markermeer", Klinge, Min. v. LNV, september 2002;
- Sterfte van watervogels door visserij met staande netten in het IJsselmeer en Markermeer", v. Eerden, RIZA, 1999;
- Nadere effectenanalyse IJsselmeergebied 1 en 11", L.G. Turlings en M. Klinge, Witteveen en Bos, 2010 en 2011;
- Notitie eerste bevindingen, B. van den Boogaard, Bureau Waardenburg 16 april 2013,
- Second opinion Passende Beoordeling staand want visserij Markermeer, J. van der Winden & J. Bergsma, Bureau Waardenburg 8 mei 2013,
- Aantal en verspreiding van duikeenden langs de Houtribdijk op Markermeer in de periode 2007-2012, Stef van Rijn,
- Bijvangst van vogels in staand want in het IJsselmeer en het Markermeer, Bureau Waardenburg in opdracht van provincies, B. van den Boogaard, 28 augustus 2013,
- Rapportages van IMARES,
- Website van SOVON: http://s1.sovon.nl/gebieden/gebieden_trendsno.asp?gebnr=73.

Beoordeling

De beoordeling van de aanvraag en de bijbehorende belangenafweging vinden plaats in 3 stappen:

1. identificeren van mogelijke negatieve effecten;
2. mitigerende of andere maatregelen in de aanvraag die de effecten beperken;
3. toets aan de instandhoudingsdoelstellingen.

Ad. Stap 1: Identificeren van mogelijke negatieve effecten

- Door het vangen van vis zijn indirect effecten op de beschikbaarheid van prooien voor vogels mogelijk.
- Verstrikken van duikende watervogels in de netten is niet op voorhand uitgesloten,
- Verstoring en/of bijvangst van de Rivierdonderpad,
- Verstoring van op het water rustende vogels door werkzaamheden, bootbewegingen en dergelijke,
- Aantasting van kranswieren is niet op voorhand uitgesloten.

Ad. Stap 2a: Mitigerende of andere maatregelen in de aanvraag die effecten beperken

De Vissersbond heeft een gedragscode voor haar leden opgesteld om rekening te houden met natuur- en milieuwaarden. De gedragscode is op basis van vrijwillige medewerking van vissers. In de gedragscode zijn de volgende bepalingen opgenomen:

1. Plan en beoefen de visserij zo, dat schadelijke interactie met natuur en milieu en hulpbronnen wordt voorkomen;
2. Zorg ervoor dat, wanneer de mogelijkheid bestaat uit meerdere visserijmethoden te kiezen, de bepalingen voor verantwoord natuur- en milieugegedrag meedoen (vermijden bijvangst vogels) om de selectiecriteria vast te stellen;
3. Tref de nodige maatregelen om de kans op het verlies van vistuig te minimaliseren. Het is verplicht om verloren vistuig zo spoedig mogelijk te bergen. Indien onmiddellijke berging niet mogelijk is (door bijv. weersomstandigheden) dan moet de verantwoordelijke schipper de positie van het verloren vistuig noteren, het aan de bevoegde autoriteiten melden en het in een later stadium trachten te bergen;
4. Stem, ter voorkoming van overlast (vogelbijvangst), het vistuig dat wordt uitgezet (hoeveelheid, en lengte enzovoort) af op de reële behoeften van de visserijsector, zeker in perioden en op plaatsen met een verhoogde kans op vogelbijvangst en zorg ervoor dat het correct is gemerkt met de identiteit van het vaartuig;
5. Verlaat vrijwillig de visgronden waar de kans bestaat dat vogels in ontoelaatbare hoeveelheden worden bijgevangen. Stimuleer de collega's dit ook te doen en maak melding bij het secretariaat van de PO-IJsselmeer;
6. Verbeter, wanneer nodig, de zichtbaarheid van het netwerk. Gebruik bij voorkeur om de 100 meter reflecterende strips (beschikbaar bij het secretariaat van de PO-IJsselmeer) en vlaggen op de jonen om de vogels te weren en op afstand te houden van het netwerk;
7. Beoefen de nettenvisserij niet in een strook van 25 meter vanaf de oever. Blijf verder vanaf de kant wanneer plaatselijk duidelijk blijkt dat hiermee de bijvangst van vogels in zijn geheel kan worden vermeden;
8. Een groot positief effect, op het vermijden van de bijvangst van vogels, is te verwachten bij verantwoordelijk gedrag van de vissers zelf. Gebruik dit verantwoordelijk gedrag en overleg in bijzondere situaties met de collega's en het Dagelijks Bestuur van de PO-IJsselmeer. Met een verantwoorde houding is veel winst te behalen en oogst u waardering van de maatschappij.

Ad. Stap 2b: Mitigerende of andere maatregelen in de vergunningvoorschriften die effecten beperken

In de passende beoordeling die bij de aanvraag voor de vergunning van 2013 was gevoegd is rekening gehouden met de voorschriften zoals deze in eerdere vergunningen zijn vastgelegd. Het is op grond van deze voorschriften verboden om met staande netten te vissen in water minder diep dan 2m, of in een strook van 25m vanaf de oever. Er mag niet gevist worden in de Gouwzee en de Kustzone bij Muiden en een strook van 3 km breed langs de Houtribdijk. Daarnaast mag niet gevist worden in de nabijheid van natuurontwikkelingsprojecten. Omdat het bestaan van deze voorschriften als mitigerende maatregelen niet los staan van de conclusie van de passende beoordeling dat significante effecten kunnen worden uitgesloten, zullen deze dan ook weer aan onderhavige vergunning worden verbonden. Afwijkend van eerdere vergunningen is een nieuwe afweging gemaakt om gedurende een bepaalde periode wel langs de Houtribdijk te mogen vissen. Deze afweging wordt uiteenzet onder Stap 3, onder de broedvogels en niet-broedvogels.

Ad. Stap 3: Toets aan de instandhoudingsdoelstellingen

Habitattype

Kranswiervegetaties (vooral *Charion fragilis*) komen in wisselende oppervlakten voor in het Markermeer tot ongeveer 2 meter diepte, vooral in de Gouwzee en bij de Kustzone van Muiden. *Charion fragilis* heeft sterk te lijden van vertroebeling door waterturbulentie en is daarom gevoelig voor waterrecreatie en scheepvaart. In de vergunning is als voorwaarde het verbod opgenomen om in bekende kranswiervegetaties in de Gouwzee en de Kustzone van Muiden met stand want te vissen. Zie hiervoor de kaarten van bijlage 2 en 3. Negatieve effecten van de visserij op dit habitattype worden door het stellen van deze voorwaarde deels voorkomen. Daarnaast mag stand want alleen op delen dieper dan 2 meter worden geplaatst waardoor negatieve effecten verder worden voorkomen.

Habitatsoorten

Rivierdonderpad

In Nederland komen hiervan twee varianten voor. De rivierdonderpad (*Cottus gobio*) komt vooral voor in snelstromende beken en is daar zeer zeldzaam. Deze variant verkeert landelijk in een matig ongunstige staat van instandhouding. Een veel algemenere 'variant' van de rivierdonderpad komt in Nederland buiten het beekmilieu voor op kunstmatig stenen substraat langs dijken en andere kunstwerken in meren en rivieren. Deze variant (*C. perifretum*) is op veel plaatsen algemeen en breidt zich uit (Nieuwsbrief RAVON, mei 2007). De in het Markermeer en IJmeer algemeen voorkomende Rivierdonderpad (*C. perifretum*) houdt zich vooral op in de buurt van stenen substraat in de nabijheid van kunstwerken. De Rivierdonderpad wordt gemiddeld circa 15 cm. Hij maakt gebruik van de aanwezige schuilmogelijkheden tussen de stenen. Er wordt een voorschrift opgenomen waarin wordt bepaald dat de stand wantvisserij alleen plaatsvindt in water dieper dan 2 meter en tenminste 25 uit de oever. De maaswijdtes van staande netten bedragen 110 of 140 millimeter, waar deze kleine vissoort zelf bij maximale lengte nog ruim doorheen kan. Slechts indirect, door verstrikking met kieuwen of vinstralen aan draden van het net is onbedoelde bijvangst denkbaar en dat komt zeer zelden voor. Deze soort wordt hierdoor waarschijnlijk nauwelijks bijgevangen door de beroepvisserij. Negatieve effecten op de populatie treden daarom niet op. Een negatief effect op de instandhoudingsdoelstelling voor de rivierdonderpad is uitgesloten.

Meervleermuis

Het Markermeer-IJmeer heeft een belangrijke functie als foerageergebied voor kolonies Meervleermuizen. De trend van de populatie Meervleermuizen in Nederland is licht positief. De Meervleermuis foerageert 's avonds en 's nachts boven het Markermeer-IJmeer, de vissers zijn dan in principe niet actief. De Meervleermuispopulatie heeft zich ontwikkeld in aanwezigheid van de visserijactiviteiten. De beroepvisserij staat het behoud van de Meervleermuis dan ook niet in de weg.

Broedvogels, Aalscholver en Visdief

De Aalscholver is een uitstekende duiker en gebruikt het gehele IJsselmeergebied als foerageergebied om op vis te jagen. Bij beperkt doorzicht van het water gaan de Aalscholvers groepsgewijs vissen. De gevoeligheid voor verstoring van het leefgebied van de Aalscholver is matig. Broedkolonies bevinden zich voornamelijk in afgesloten reservaten in onder andere het Naardermeer, de Oostvaardersplassen en de Lepelaarplassen. Deze kolonies kunnen niet door de beroepsvisserij worden verstoord. Daarnaast bevindt zich een kleine broedkolonie op de Houtribdijk ter hoogte van Trintelhaven. Aalscholvers worden relatief veel bijgevangen in netten. Desondanks liggen de aantallen boven het instandhoudingsdoel. In de voorschriften worden een aantal mitigerende maatregelen opgenomen. Er mag enkel worden gevestigd op een afstand van tenminste 25 meter uit de oever. Daarnaast wordt geen staand wantvisserij toegestaan in de Kustzone Muiden en de Gouwzee. Verder is alleen staand wantvisserij toegestaan langs de Houtribdijk tussen de Trintelhaven en de sluizen bij Lelystad, zie ook bijlage 4. Staand want moet verder om de 100 meter voorzien zijn van een joon met reflecterende linten. Gezien de mitigerende maatregelen en de positieve staat van instandhouding kunnen significant negatieve effecten afdoende worden uitgesloten. Visdieven leven van april tot en met september in het IJsselmeergebied waar zij broeden en op kleine vissen (voornamelijk spiering) foerageren. Het broeden en rusten vindt, zowel overdag als 's nachts, plaats op veilige, zo veel mogelijk door water omringde kale of schaars begroeide terreinen, of zandplaten. In 2004 zijn grote broedkolonies gevonden in het Umeer, het Gooimeer, het Ketelmeer en op schaars begroeide plekken langs de kusten van de Friese IJsselmeerkust en het eiland de Kreupel. Foeragerende visdieven zijn matig gevoelig voor verstoring. Broedkolonies zijn daarentegen zeer gevoelig voor verstoring. Er wordt daarom in de voorschriften opgenomen dat een afstand van 200 meter moet worden aangehouden ten opzichte van broedkolonies. Om verstoring te voorkomen mogen geen vaar- of visactiviteiten worden uitgevoerd binnen een afstand van 200 meter tot de broedende visdieven.

Niet-broedvogels

Visetende watervogels

De lepelaar houdt zich vooral op in ondieptes waar hij al wadend kleine visjes vangt. Visdief, zwarte stern en dwergmeeuw zijn zichtjagers die rondvliegend boven de meren hun prooi vooral aan het wateroppervlak vangen. Aalscholvers zijn goede duikers en jagen vanuit de lucht of het wateroppervlak. Bij beperkt doorzicht van het water gaan de aalscholvers groepsgewijs vissen. Fuut, grote zaagbek en nonnetje duiken naar hun prooi. De zone langs de Houtribdijk is een zeer belangrijk rust- en foerageergebied voor diverse populaties watervogels in verschillende delen van deze zone in verschillende perioden in het jaar. De lepelaar wordt niet bijgevangen in de netten omdat het geen duikvogel is. Wel kan de lepelaar verstoord worden door de visactiviteiten, het neerzetten en leeghalen van de netten, heen en weer varen van boten en menselijke aanwezigheid. Door de visserij met staande netten in de ondiepe zones (Gouwzee en de Kustzone van Muiden) van het Markermeer-IJmeer te verbieden wordt verstoring voorkomen. Fuut, grote zaagbek en nonnetje achtervolgen hun prooi in het water en worden relatief veel bijgevangen in netten. De staat van instandhouding van deze soorten ten opzichte van het instandhoudingsdoel is ongunstig en ook de trend van de populatie is negatief. De fuut neemt af in het Markermeer-IJmeer ten gunste van de randmeren en de rivieren. Bij zachte winters blijven grote zaagbek en nonnetje foerageren op de Oostzee en komen niet of in mindere aantallen naar Nederland. Een knelpunt voor deze soorten is de afname van de hoeveelheid spiering in het Markermeer-IJmeer. Spieringvisserij is voor 2014 en 2015 niet opengesteld. Fuut, grote zaagbek en nonnetje werden relatief veel bijgevangen via de nettensvisserij, volgens het onderzoek van Van Eerden dat inmiddels meer dan tien jaar oud is. Recenter onderzoek door Van den Boogaard toont aan dat sinds 2003 veel is veranderd in de wijze van vissen waardoor bijvangst is verminderd. Het onderzoek toont een grote reductie in bijvangst maar is om meerdere redenen mogelijk te optimistisch aangaande de minimale kans op bijvangst van duikende watervogels. Er worden daarom voorschriften aan de vergunning verbonden om de bijvangst van vogels in de netten optimaal te reduceren. Door het plaatsen van reflecterende strips op de jonen van het staand want worden netten beter zichtbaar gemaakt en kan de bijvangst van vogels worden verminderd. Volgens de passende beoordeling zou uitgegaan mogen worden van een reductie van 70% aan bijvangst. De reductie van 70% wordt echter als maximaal haalbaar

genoemd in het rapport van Klinge uit 2004, dit is niet in de praktijk getest. Daarnaast is de afgelopen jaren gebleken dat een aantal vissers de voorwaarden van de vergunning op dit punt niet naleven (dan wel maatregelen zo toepassen dat deze niet de beoogde werking hebben). Uit het rapport van Van Eerden (1999) blijkt dat relatief veel vogels worden bijgevangen langs de Houtribdijk/Markerwaarddijk. Staand wantvisserij wordt hier daarom niet toegestaan, met uitzondering van het traject langs de Houtribdijk tussen de Trintelhaven en de sluizen bij Lelystad tussen november en januari. Het onderzoek van Van Rijn, 2014, toont aan dat gedurende deze maanden deze soorten niet of slechts in kleine aantallen aanwezig zijn in dit gedeelte. Grote aantallen vogels rusten of foerageren langs de Noord-Hollandse kust. Netten moeten daarom tenminste 25 meter uit de oever worden geplaatst en de staand wantvisserij in de Gouwzee en de Kustzone bij Muiden wordt verboden. Tevens is staand wantvisserij verboden waar grote groepen (meer dan 50) vogels zich bevinden. Door het opnemen van deze voorschriften kunnen significante effecten worden voorkomen. Foeragerende visdieven, zwarte sterns en dwergmeeuwen zijn matig gevoelig voor verstoring. Deze soorten worden daarnaast nauwelijks bijgevangen in de netten omdat ze hun prooi niet achtervolgen in het water. Er zijn weinig gegevens bekend over de trend van de populaties van deze soorten, maar de gegevens die bekend zijn lijken te wijzen op een negatieve trend. Een mogelijk effect van de beroepsvisserij is gelegen in de spieringvisserij. Deze aanvraag betreft geen vergunningaanvraag voor spieringvisserij. Spieringvisserij is voor 2014 en 2015 onder de Visserijwet door het ministerie van EZ overigens ook niet opgesteld.

Plantenetende vogels

In het Markermeer komen verschillende soorten planteneters voor die kunnen worden ingedeeld in soorten die gras en oogstresten eten en soorten die grotendeels op waterplanten foerageren. Tot de eerste categorie behoren de brandgans, de grauwe gans en de smient. Het foerageren, broeden, ruien en rusten van deze soorten vindt overwegend plaats op het land en tussen het riet op beschutte plekken. Brandgans en grauwe gans rusten 's nachts op ondiep water en foerageren overdag op de weilanden, de smient rust overdag op het water en foerageert 's nachts. Deze soorten zullen nauwelijks hinder ondervinden van de beroepsvisserijactiviteiten, alleen de smient kan overdag in rustgebieden langs de oever verstoord worden. Er zijn een aantal voorwaarden in de vergunning opgenomen om dit te voorkomen. Netten moeten tenminste 25 meter uit de oever worden gezet. Tevens is staand wantvisserij verboden waar grote groepen (meer dan 50) vogels zich bevinden. Significante effecten op deze soorten kunnen worden uitgesloten, negatieve effecten kunnen afdoende worden gemitigeerd. Krakeenden en krooneenden behoren tot de tweede categorie planteneters en foerageren grotendeels op waterplanten. De krakeend is een grondeleend die niet of nauwelijks duikt en daardoor net als de smient gebonden is aan ondiepten, oevergebieden en aangrenzende landbouwgebieden. Hij eet vooral loof, wortels en zaden van waterplanten zoals krans- en draadwieren en vegetatieve delen van waterplanten, soms ook valgraan op stoppelvelden en daarnaast eet hij ook dierlijk voedsel zoals zoetwaterslakken, waterinsecten, wormen en kleine visjes. Krakeenden zijn vooral in de maanden augustus en september in het Markermeer. De hotspots voor deze soort liggen aan de randen van het Markermeer. De krooneend is een soort die van helder, plantenrijk zoet water houdt, waar hij duikend en grondelend zijn voedsel bemachtigt. Hij leeft vooral in grotere heldere meren en plassen met veel ondergedoken waterplanten. De rustplaatsen en voedselterreinen van de krooneend bevinden zich in het zelfde gebied. Zijn voedsel bestaat uit delen van waterplanten zoals fonteinkruiden, vederkruid, hoornblad, kranswier, algen, zaden en soms ook klein dierlijk voedsel. Het voedsel wordt zowel overdag als 's nachts verzameld. De kranswierwateren waar de krooneend foerageert, zijn geconcentreerd in het Gouwmeer en in de Kustzone bij Muiden. Tijdens de ruiperiode in de zomer trekken krooneenden zich terug in beschut gelegen rietgordels en zijn dan zeer verstoringsgevoelig. De krakeend duikt niet naar zijn voedsel maar de krooneend wel, deze zou in de netten bijgevangen kunnen worden. In belangrijke ondiepe wateren met kranswieren in het Markermeer-IJmeer (de Gouwzee en de Kustzone bij Muiden) wordt de staand wantvisserij geheel verboden. Het bijvangen van krooneenden wordt hiermee grotendeels voorkomen. Krakeend en krooneend kunnen langs de oever verstoord worden als gevolg van visserijwerkzaamheden. Netten moeten daarom tenminste 25 meter uit de oever worden gezet. Bovendien mag stand want alleen

worden geplaatst in water dieper dan 2 m. Significante effecten op deze soorten kunnen hiermee worden uitgesloten, negatieve effecten kunnen afdoende worden gemitigeerd.

Benthosetende vogels

De benthosetende (bodemfauna etende) watervogels in het Markermeer bestaan uit tafeleend, slobeend, kuifeend, topper, brilduiker en meerkoet. Deze soorten zijn grotendeels afhankelijk van de aanwezigheid van driehoeksmosselen (en andere mosselen) in het Markermeer. De meeste bodemfauna-etende soorten rusten overdag en foerageren 's nachts. De hoogste concentratie van driehoeksmosselen en andere tweekleppigen is te vinden aan de randen van het Markermeer in redelijk ondiep water omdat hier het doorzicht het hoogste is en de mosselen beter groeien. In deze zones komen ook de grootste concentraties benthosetende watervogels zoals tafeleend, topper en kuifeend voor. De zone langs de Houtribdijk is in sommige tijden een zeer belangrijk rust- en foerageergebied voor overwinterende vogels. Tafeleenden benutten het IJsselmeer, Markermeer en het IJmeer bij voorkeur in de wintermaanden. De vogels leven van zowel plantaardig als dierlijk voedsel al naar gelang het aanbod, de tijd van het jaar en de locatie. De kuifeend foerageert op levende organismen die op de onderwaterbodem leven en is een voedselspecialist. In Nederland worden in de winter overwegend driehoeksmosselen gegeten en in de zomer ook andere (kleine) zoetwatermollusken, muggenlarven, plantenzaden en kleine visjes. Voedselgebieden zijn wateren die tot circa 15 meter diep zijn, maar kuifeenden duiken bij voorkeur niet dieper dan enkele meters. De kuifeenden houden er (net als tafeleenden) vaak dagrustplaatsen in de beschutting van dijken of eilanden op na en in het Markermeer zijn belangrijke verzamelplaatsen langs de oevers in het zuidwesten en langs de Houtribdijk. De belangrijke ruigebieden van de kuifeend liggen langs de Houtribdijk. De topper zoekt zijn voedsel ook in de onderwaterbodem en is gespecialiseerd op tweekleppigen. In het IJsselmeergebied foerageert de topper voornamelijk op driehoeksmosselen. De soort overwintert in Nederland, alle 'hotspots' liggen op het IJsselmeer. De topper broedt niet in Nederland. Toppers rusten overdag in compacte groepen en foerageren 's nachts. Rustende groepen van de topper verblijven doorgaans verder van de oever dan de groepen van de kuif- en tafeleend. Het gebied rondom de Houtribdijk in het noordoosten van het Markermeer is een belangrijk rust- en foerageergebied voor de topper. Brilduikers komen overwegend in het winterhalfjaar voor in Nederland. In tegenstelling tot bovengenoemde duikeenden is de brilduiker vooral dagactief. Het voedsel van de brilduiker is zeer gevarieerd en verschilt regionaal. De soort eet in veel gebieden voornamelijk driehoeksmosselen, zoetwaterslakjes en andere kleine weekdieren, insecten en kreeftachtigen, incidenteel wordt overgeschakeld op plantaardig voedsel (zaden) en kleine vis (spiering). Meerkoeten komen het hele jaar in het gebied voor met de grootste aantallen in het najaar en de winterperiode. meerkoeten eten in het voorjaar en de zomer vooral gras en waterplanten, waarna ze in de loop van oktober geleidelijk overschakelen op mosselen. Tafeleend, kuifeend, topper, brilduiker en meerkoet zijn alle soorten die duiken tot op de bodem om daar naar voedsel te zoeken. Deze soorten worden dan ook bijgevangen in de netten van de beroepsvisserij. De trend van de populaties topper, kuifeend en brilduiker in het gebied is negatief, deze soorten hebben een slechte staat van instandhouding. Rekening houdend met het voorzorgbeginsel kunnen significante effecten niet zonder meer worden uitgesloten. Er worden daarom de volgende mitigerende maatregelen in de voorschriften opgenomen. Staand wantvisserij wordt in de winter langs de Houtribdijk niet toegestaan, behalve tussen de Trintelhaven en de sluizen, van 1 november tot en met 31 januari. Bij de staand wantvisserij moet verder om de 100 meter een joon worden geplaatst met reflecterende strips. Grote aantallen vogels rusten of foerageren langs de kust. Netten langs de kust moeten daarom tenminste 25 meter uit de oever worden geplaatst en de staand wantvisserij in de Gouwee en de Kustzone bij Muiden en deelgebieden waar ook grotere concentraties vogels verzamelen ('hotspots') wordt geheel verboden. Staand want mag verder alleen worden geplaatst in water dieper dan 2 m. Tevens is staand wantvisserij verboden waar grote groepen (meer dan 50) vogels zich bevinden. Door het opnemen van deze voorschriften weten GS zich verzekerd van het uitblijven van significante negatieve effecten op de populaties in het gebied in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen die voor de populaties zijn vastgelegd. De slobeend is een grondeleend die niet of nauwelijks duikt en daardoor gebonden is aan ondiepten, oevergebieden en aangrenzende landbouwgebieden. Zijn voedselhabitat bestaat uit ondiepe beschutte zoetwatermoerassen, natte natuurgebieden, rivierarmen, plassen en meren. De slobeend eet dierlijk en plantaardig materiaal, maar is gespecialiseerd in watervlooien en ander zoöplankton.

Ze zijn gebonden aan de natte graslanden die vooral langs de Friese kust op schaal voorkomen. Voor slobeenden is het gebied rond de Oostvaardersplassen van groot belang tijdens de slagpenrui. De slobeend duikt niet naar zijn voedsel en loopt daarmee niet het gevaar om bijgevangen te worden. De soort kan wel langs de oever verstoord worden als gevolg van visserijwerkzaamheden. Netten moeten daarom tenminste 25 uit de oever worden gezet. In belangrijke ondiepe wateren met kranswieren in het Markermeer-IJmeer (de Gouwzee en de Kustzone bij Muiden) wordt de staand wantvisserij geheel verboden. Significante effecten op de slobeend kunnen hiermee worden uitgesloten, negatieve effecten kunnen afdoende worden gemitigeerd.

Cumulatie

In de passende beoordeling is aandacht besteed aan cumulatie. Hieruit blijkt dat sprake kan zijn van enige cumulatie van effecten. Tegelijkertijd hebben relevante vogelsoorten zich in aanwezigheid van de beroepsvisserij zich op het huidige niveau kunnen handhaven of ontwikkelen. Het verstorend effect van de beroepsvisserij zal ten gevolge van de mitigerende maatregelen en de in deze vergunning opgenomen voorwaarden ter beperking van het verstorend effect afnemen. Onze conclusie is dan ook dat ook cumulatief gezien significante effecten kunnen worden uitgesloten mits de hiervoor besproken mitigerende maatregelen nageleefd worden en als voorschrift in de vergunning worden opgenomen.

Conclusie

Het optreden van significant negatieve effecten als gevolg van verminderde voedbeschikbaarheid door de visserij met staand want is uitgesloten (zolang de spieringvisserij niet wordt opengesteld). Het optreden van significant negatieve effecten als gevolg van het verstrikt raken in netten wordt tevens uitgesloten door de gestelde voorwaarden en mitigerende maatregelen van deze vergunning. Overige significant negatieve effecten worden tevens uitgesloten mits de hiervoor besproken mitigerende maatregelen als voorschrift aan de vergunning worden verbonden. Negatieve effecten kunnen afdoende worden gemitigeerd. Er kan een NBwetvergunning worden afgegeven voor een periode van een jaar. Hierna zal een evaluatie van de vergunning en vergunningvoorwaarden plaatsvinden.

E. Kennisgeving en afschriften

Van dit besluit zal conform artikel 42, lid 3 van de Nbwet door ons kennis worden gegeven middels publicatie in de Flevopost en op de website van provincie Flevoland.

Afschriften van dit besluit worden verzonden aan:

- Rijkswaterstaat IJsselmeergebied
- Vogelbescherming Nederland
- Sportvisserij Nederland
- Provincie Noord-Holland
- Provincie Friesland
- Ministerie EZ, Directie Natuur, Vestiging West
- Gemeente Enkhuizen
- Gemeente Hoorn
- Gemeente Edam-Volendam
- Gemeente Waterland
- Gemeente Amsterdam
- Gemeente Diemen
- Gemeente Muiden
- Gemeente Lelystad
- Gemeente Almere.

F. BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Flevoland:

HEBBEN BESLOTEN op grond van artikel 19d van de Natuurbeschermingswet 1998; vergunning te verlenen aan de beroepsvissers zoals vermeld in bijlage 1, voor de visserij met staande netten in het Markermeer-IJmeer. De vergunning is geldig van 1 juli 2016 tot en met 15 maart 2017.

Aan deze vergunning zijn de volgende voorwaarden verbonden:

1. De vergunning mag enkel gebruikt worden door de beroepsvissers genoemd in bijlage 1 van deze vergunning. De beroepsvissers dienen tijdens de uitoefening van de visserijactiviteiten (een afschrift van) deze vergunning bij zich te dragen en op eerste verzoek te kunnen tonen aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
2. Slechts het vaartuig zoals genoemd in bijlage 1 mag door betreffende visser voor de beroepsmatige visserijactiviteiten worden gebruikt; daarbij mogen maximaal 2 bijboten voorzien van het bijbehorende registratienummer worden gebruikt.
3. De vergunning is niet overdraagbaar en strikt persoonlijk. Verzoeken tijdens de looptijd van de vergunning tot overschrijving van de vergunning zullen niet worden gehonoreerd.
4. De vergunninghouder moet de nodige maatregelen nemen om de kans op verlies van vistuig te minimaliseren. Verloren vistuig moet terstond worden geborgen. Indien dit onmogelijk is wegens weersomstandigheden, moet de verantwoordelijke schipper de positie van het verloren vistuig noteren en het verlies direct melden via de Milieuklachtenlijn van de provincie (0320-265400). Het vistuig moet zodra het weer dit toelaat alsnog door de eigenaar worden geborgen.
5. Er wordt een gescheiden registratie gevoerd van de uitstaande netten en de visvangst in Natura 2000-gebied Markermeer-IJmeer enerzijds en Natura 2000-gebied IJsselmeer anderzijds. Voor 1 november krijgt de provincie ter goedkeuring een overzicht toegestuurd waaruit blijkt dat een gescheiden registratie wordt gevoerd.
6. Bij gebruik van staand want moet tenminste om de 100 meter (met uitzondering van de vaargeul) een joon zijn geplaatst. Aan elke joon wordt een vlag en een reflecterende strip bevestigd om vogels zoveel mogelijk op afstand van de netten te houden. De reflecterende strip wordt zodanig aan de bovenkant van een joon bevestigd dat een lengte van 75 cm vrij kan bewegen in de wind.
7. Het is niet toegestaan om in de Gouwzee of bij de kustzone van Muiden staand want te plaatsen of te hebben, deze gebieden zijn aangegeven op de kaarten in bijlage 2 en 3.
8. De staand wantvisserij mag niet worden uitgeoefend in een strook van 25 meter vanaf de oever. Daarnaast geldt dat staand want enkel geplaatst mag worden in delen van het Markermeer-IJmeer dieper dan 2 m.
9. Bij de uitoefening van de visserijactiviteiten moet het bijvangen van vogels en/of het verstoren van vogels zoveel mogelijk worden voorkomen.
10. Het is verboden staand want te hebben staan op plaatsen waar grote vogelconcentraties (meer dan 50 vogels) zich ophouden.
11. Bij het uitvoeren van de visserijactiviteiten dient het verstoren van grote groepen vogels (meer dan 50) te worden vermeden. Daartoe moeten beroepsvissers tenminste 200 meter afstand tot deze groepen vogels aanhouden.
12. Broedkolonies van de visdief mogen niet worden verstoord, beroepsvissers houden te allen tijde een afstand van tenminste 200 meter aan tot de broedkolonie.
13. Het is niet toegestaan enig afval achter te laten in het Natura 2000-gebied Markermeer-IJmeer.
14. Van 1 november tot 1 maart is het verboden om met staand want te vissen binnen een zone van 3 km tot aan de Houtribdijk, zoals weergegeven op het kaartje in bijlage 4. Uitzondering hierop is de zone van de Trintelhaven tot aan de sluizen van Lelystad waar tussen 1 november t/m 31 januari wel met staande netten mag worden gevestigd, zoals aangegeven in hetzelfde kaartje in bijlage 4.

15. Het is verboden met staand want te vissen binnen 100 meter gerekend vanaf de natuurontwikkelingsprojecten Hoeckelingsdam, Marker Wadden, Oostvaardersdijk en de mosselbanken bij IJburg en het is verboden te vissen bij de Zuidelijke IJmeerkust (tussen de luwtedam en de oever) in het Markermeer-IJmeer.
16. Alle door of namens Gedeputeerde Staten gegeven aanwijzingen dienen onverwijld te worden opgevolgd.

G. Bezwaar

Tegen dit besluit kunt u binnen zes weken na datum van verzending van deze brief schriftelijk bij ons bezwaar maken. Uw bezwaarschrift dient ondertekend te zijn en voorzien van uw naam en adres, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden van het bezwaar. Nadere informatie over de bezwaarprocedure treft u aan in het hierna volgende informatieblad in bijlage 5.

H. Ondertekening

Lelystad,

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Flevoland,
de secretaris, de voorzitter,

Mr. Drs. T. van der Wal L. Verbeek